

JARO I.
N.O 8. A. 1904

LA SUNO HISPANA

Protesto

El la lasta numero de *L'Esperantiste* mi deskribas la jenan artikolon:

«**Plej formale kaj plej energie** ni protestas kontraŭ la rajto, kium jus arogis al **si—kaj malgraŭ la nedubeble kontraŭa respondeo de Drº Zamenhof**—unu jurnalon, kiu pretendas servi al nia afero en Ameriko.

Neniu, kaj sub nenia preteksto, havas la rajton ŝanĝi *sisteme* la alfabeton de Esperanto. La homo, kiu tion faras, certe meritas la nomon «reformisto», sed per la fakto mem ĝi perdas la nomon «Esperantisto», ĉar ĝi disiĝas de ĉiuj akceptantaj kaj vastigantaj la regulan Esperanton.

Plie ni diros, ke peti pri konsilo doktoron Zamenhof, ricevi de li tiun ĉi respondon: «..... sed se vi dezirus presadi per alfabeto tute reformita, tio ĉi estas tre dangera, tre dangera pašo, kiu baldu disfaligus nian tutan aferon», por neni el atenti al ĝi, tio ĉi estas insulti la maestrion kaj rebate ĉiujn verajn Esperantistojn; tio ĉi ankaŭ estas montri, ke oni amas pli multe siajn ideojn, siajn preferojn ol la aferon mem, al kiu oni pretendas servi.

Konscia, ke—post Zamenhof—ni oferis pli multe ol kiu ajn por Esperanto, ni pro tio pli energie devas protesti per ĉiuj fortoj kontraŭ tia farmaniero kaj presenti ĝin al la plej severa jugo de ĉiuj veraj Esperantistoj.

Mi admonas ĉiujn niajn jurnalojn,

Protesta

Del último número de *L' Esperantiste* copiamos el siguiente artículo:

«Con la mayor formalidad y energía protestamos del derecho que acaba de arrogarse—y á pesar de la respuesta indudablemente contraria del Dr. Zamenhof—una revista que pretende servir en América á nuestra causa.

Nadie, y bajo ningún pretexto, tiene el derecho de cambiar sistemáticamente el alfabeto del Esperanto. El hombre que lo hace merece ciertamente el nombre de «reformista», pero por el hecho mismo pierde el nombre de «Esperantista», puesto que se separa de todos los que aceptan y propagan el esperanto regular.

Diremos además que, consultar al Dr. Zamenhof, recibir de él la siguiente respuesta: «... pero si usted desease hacer la impresión con un alfabeto totalmente reformado, esto sería un paso muy peligroso, muy peligroso, que pronto causaría el derrumbamiento de toda nuestra causa», para hacer caso omiso de ella, es insultar al maestro y de rechazo á todos los verdaderos esperantistas: es mostrar también más adhesión á las propias ideas y preferencias particulares que al mismo asunto á que se pretende servir.

Conscientes de haber hecho por el esperanto más sacrificios que nadie—después de Zamenhof—debemos por esto mismo protestar más enérgicamente y con todas nuestras fuerzas de tal manera de proceder y presentarla al juicio más severo de todos los verdaderos esperantistas.

Invito á todas nuestras revistas á que

ke ili aliĝu al la protesto ĝis legitima, aŭ ili presu alian ekvivalentan.—L. DE BEAUFONT.

Ni tutkore aliĝas al la tre justa protesto de la eminenta franca propagandisto, eĉ plie, ni opinias, ke neniu povas kontraŭ la esprimita volo de D.^o Zamenhof enkonduki reformojn en Esperanton.

Pro tio mem ni petas al ĉiuj gazetoj kaj societoj Esperantistaj (1), ke ili aliĝu al nia deklaracio kaj tiamaniere eksrios la nomita amerika gazeto ke ĝia proporno nenian akcepton meritis kaj ĝia voĉo sen eħo perdiĝis ĉe la Esperantistaro.

Eksici la mondo ke vivas Esperanto forte enradikigita kaj ke la Esperantistoj estas pretaj energie defendi la rajtojn akiritajn post 17-jaroj da senĉesa kaj klopoda batalado!

Tio, aliparte, servos kiel instrua ekzemplo por la estonteco kaj montros ke nia afero neniam povas morti.

se adhieran á la protesta que acaba de leérse ó á formular públicamente otra equivalente.—L. DE BEAUFONT.

Con todo corazón nos adherimos á la justísima protesta del eminent propagandista francés, y aun más: opinamos que nadie puede contra la voluntad expresa del Dr. Zamenhof introducir reformas en el esperanto.

Por esto mismo rogamos á todas las revistas y sociedades esperantistas (1) que se adhieran á nuestra declaración, y de este modo sabrá la revista americana mencionada que su proposición ninguna aceptación ha merecido y su voz se ha perdido sin eco entre los esperantistas.

Sepa el mundo que el esperanto vive arraigado fuertemente y que los esperantistas están dispuestos á defender enérgicamente los derechos conquistados durante 17 años de lucha incesante y laboriosa.

Esto servirá, por otra parte, de ejemplo instructivo para el porvenir y mostrará que nuestra causa no puede morir nunca.

La Delegacio: ĝiaj celo kaj progresoj

Per sia titolo mem, la «Delegacio por alpreno de internacia helpa lingvo» jam montras sian celon. Oni celas elvoki interkonsenton, fondi aŭtoritatan arbitracion, kiu difinis al «komuna» lingvo oficialan uzakcepton por eviti pluaj konkurencoj kaj inspiri senŝanceligān konfidon pri ĝia estonteco. Por tion atingi, la partianoj de la lingvo internacia devas antau ĉio, krei korporacion, kiu riprezen-

La Delegación: su objeto y progresos

Por su mismo título, la «Delegación para la adopción de una lengua internacional auxiliar» indica ya su objeto. Se trata de provocar un acuerdo, de constituir un arbitraje autorizado que dé á una lengua «común» consagración oficial para evitar ulteriores competencias é inspirar inmutable confianza en su porvenir. Para alcanzarlo, los partidarios de la lengua internacional deben, ante todo, crear un

(1) LA SUNO HISPANA volonte euepiers la nomojn de la gazetoj kaj societoj esperantistaj, kiuj sciigos al ĝi sian deziron aliĝi al ĉi tiu protesto.

(1) LA SUNO HISPANA insertará con gusto los nombres de las revistas y sociedades esperantistas que le comuniquen su deseo de adherirse á esta protesta.

tos ilin kaj povas paroli kaj agi en ilia nomo. Tiu korporacio estas la Delegacio, ankoraŭ en fondigado, kiu al si altiras ĉiutage delegitojn de novaj Societaj sciencaj aŭ Asociacioj profesiaj. Kreita je la komenco de 1901^a, nun konzistas el la riperzentantoj de ĉirkaŭ 200 grupigoj, inter kiuj montriĝas sciencaj Societoj kiel la Pariza Societo de Geografio, la Antverpena, la *Deutsche Bunsen Gesellschaft für angewandte physikalische Chemie*, la matematika Societo de Francujo, k. c.; asociacioj kiel la sindikata Interligo de la Komerco kaj Industrio (Parizo), la Sveda turista Interligo, Turing-Klubo franca, sviza kaj belga, Societo de ingenieiroj (Limo), k. c. Kiam la Delegacio estos definitive kaj plene fondita, sendube havos la necesan autoritaton por elekti kaj akceptigi la internacian lingvon.

Sed ĝi preferas komisi tian celon al la plej eminenta el ĉiuj, Sciencaj Societoj, la internacia Asociacio de la Akademioj, kiu ŝajnas nature definita por solvi tiun problemon. Por faciligi ĝian esplorklopodon sur tiu vojo, la Delegacio prezentas por subskribo al la membroj de Akademioj kaj Universitatoj peton, kiu, je la fino de januaro 1904, jam altiris 584 aliĝojn.

Tiu propagando atingis jam kelkajn rezultatojn: la Reĝa sciencia Akademio de Amsterdam aprobis la programon de la Delegacio; la Imperia sciencia akademio de Vieno komisiis, en 1902^a al unu el siaj membroj, Sro. Hugo Schuchardt, atenti la nunan movadon; tiu scienculo en nova raporto esprimas sin favore je la Delegacio. Fine, la klaso sciencia de la Reĝa belga Akademio ellasis favoran votojn pri la lingvo tutmonda.

Tiu sukcesoj kuragigas kaj montras, ke la Delegacio elektis la veran praktikan rimedon atingi la definitivan rezultaton, t. e., uzado de internacia ĉie ekceptita lingvo.—La ĝeneralala Sekretario, *L. Leau*.—6, rue Vavin, Paris (VI).

cuerpo que les represente y pueda hablar y proceder en su nombre. Ese cuerpo es la Delegación, en vía de formación todavía, que se atrae todos los días delegados de nuevas sociedades científicas ó Asociaciones profesionales. Instituida á principios de 1902, cuenta actualmente con los representantes de unas 200 agrupaciones, entre las que figuran Sociedades científicas como la Sociedad geográfica de París, la de Amberes, la *Deutsche Bunsen Gesellschaft für angewandte physikalische Chemie*, la Sociedad matemática de Francia, etc.; asociaciones como la Alianza sindical del Comercio y de la Industria (París), la Alianza de los turistas suecos, el Touring-Club de Francia, de Suiza, de Bélgica, Sociedad de Ingenieros (Lima), etc. Constituida definitivamente, sin duda tendrá la Delegación la autoridad necesaria para elegir y hacer aceptar la lengua internacional.

Pero ella prefiere encargar este asunto á la Sociedad científica más eminente del mundo entero, la «Asociación Inter nacional de las Academias», que parece designada naturalmente para resolver este problema. Para facilitar sus gestiones en este sentido, la Delegación presenta á la firma de los miembros de las Academias y Universidades una petición que, á fines de Enero de 1904 había obtenido ya 584 adhesiones.

Esta propaganda ha conseguido ya algunos resultados: la Academia Real de Ciencias de Amsterdam ha aprobado el programa de la Delegación. La Academia Imperial de Ciencias de Viena ha encargado en 1902 á uno de sus miembros, Mr. Hugo Schuchardt, seguir el movimiento actual: este sabio, en un informe reciente, se declara en favor de la Delegación. Finalmente, la clase de ciencias de la Academia Real de Bélgica ha emitido voto favorable á la lengua universal.

Estos éxitos alientan y muestran que la Delegación ha elegido el verdadero medio práctico de alcanzar el resultado definitivo, que es el uso de una lengua internacional universalmente aceptada.—El Secretario general, *L. Leau*.—6, rue Vavin, París (VI).

Bibliografio

Elementa kurso de Esperanto, de E. Deligny, profesoro de la Grupo esperantista de Saint-Omer, antaŭparolo de Th. Cart. 56 paĝa broŝureto. Presejo Jobard, Dijon, 1904. Kosto: 0,60 fr.

Nova franca lernolibro por studio de la lingvo internacia. ĝi estas dividita en dek lecionoj kaj montras ĉiujn gramatikajn esperantajn regulojn. Je la finiĝo de ĉiu leciono, oni prezentas dulingvajn ekzercojn. Duobla vortareto finas tiun verkon, kies plej bonan laŭdon faras en la antaŭparolo la eminenta aŭtoro de «Esperanto en dek lecionoj» dirante, ke: «*ĝi estos multelpa por la propagando en Francujo, ĉar la esencaj reguloj estas elmontritaj per maniero ĝusta kaj samtempe klara, la klarigoj estas ofte novaj se ne funde, almenaŭ laŭ formo tute praktika kaj bonege alkonformigita al la publiko al kiu ĝi estas dediĉita kaj, fine, la ekzercoj estas sufice facilaj kaj diversaj por ne igi ilin malagrablaj al lernantoj, kiuj tre ofte perdis la kutimmon je lernadaj ekzercoj.*

»Tiu lernolibro de S.^o Deligny sendube kunhelpos al formado de bonaj esperantistoj: oni povas al li difini plenan konfidon.»

Sondilo skrapanta de M. Leger. ĝi estas malgranda broŝureto esperante redaktita kaj enhavanta bonegan priskribon pri la nomita sondilo. La teksto estas ekstreme interesa kaj ornamita per figuroj kaj engravurajoj. Ĝian publikigon ni ŝuldas al la Monaka esperantista grupo, kiu meritas niajn plej sincerajn laŭdojn.

Rapporto hidrologia kaj medicina pri la termala ŝlimbanejo de Saint-Amand-les-Eaux (Nordo) de doktoro de H. Thiroux, esperantigita de D.^o P. Rodet. Kiel montras sia titolo la pritaktata broŝureto estas raperto teknita pri la nomita banejo. La teksto estas multinteresa pro la prisribata afero kaj samtempe la korekteco

Bibliografia

Curso elemental de esperanto, por E. Deligny, profesor del grupo esperantista de Saint-Omer, prólogo de Th. Cart. Folleto de 56 páginas. Imprenta Jobard. Dijon, 1904. Precio: 0,60 fr.

Un nuevo manual francés para el estudio de la lengua internacional. Está dividido en diez lecciones y en él se indican todas las reglas gramaticales del esperanto. Al final de cada lección se presentan ejercicios en los dos idiomas. Un doble vocabulario termina esta obra, cuyo mejor elogio hace en su prólogo el eminentе autor del «Esperanto en diez lecciones» al decir que «será gran auxiliar de la propaganda en Francia, porque las reglas esenciales están expuestas de un modo exacto y claro á la vez, las explicaciones son á menudo nuevas, si no en el fondo, al menos, por la forma práctica del todo, y excelentemente adaptada al público á que se dirige, y los ejercicios, en fin, son bastante fáciles y variados para no desagradar á alumnos que con frecuencia han perdido el hábito de los ejercicios escolares.

»Este Manual del Sr. Deligny contribuirá, sin duda alguna, á formar buenos esperantistas: se le puede otorgar plena confianza.»

Sondilo skrapanta de M. Leger. Es un pequeño folletito redactado en esperanto que contiene una excelente descripción de la referida sonda. El texto es en extremo interesante y aparece adornado con figuras y grabados. Debemos su publicación al grupo esperantista de Mónaco, que merece nuestros más sinceros elogios

Informe hidrológico y medicinal sobre los baños termales de Saint-Amand-les-Eaux (Norte) por el Dr. N. Thiroux. Traducción esperanta del Dr. P. Rodet.

Como lo indica su título, el folletito propuesto es un informe técnico de los indicados baños. El texto es de gran interés por el asunto que trata, y al mismo

per kiu D.^o Rodet sciis traduki la francan originalon. Kelkaj figuraĵoj klarigas kaj plidiversigas la priskribon.

Esperanta frazlibro de l' turisto.
Kosto: 0,50 frankoj. 12 ekzempleroj, po 4 frankoj. Aĉetebla ĉe la Sekretariejo esperantista grupo Pariza, Strato Chateau-d'Eau, 25, Parizo.

Ĝi enhavas 400 esperantajn frazojn, kun apudaj hispana, franca, angla, germana kaj itala tradukoj, tre utilaj por la vojaĝanto. Plie, ĝi prezentas en tiuj idiomoj gramatikaĵojn pri esperanto kaj fine oni trovas en tiu broŝureto informojn pri la gazetoj, Societoj kaj grupoj esperantistaj.

Esperanta frazlibro de l' turisto estas, do, bonega propagandilo, kies utilacon ni neniam povos sufiĉe rekomendi. La rapi-
da vendado de la unua eldono estas klara montró de la favora akcepto, kiun al ĝi difinis la publiko.

Die Weltsprache, von Dr. W. Ostwald, o. professor der physikalischen Chemie an der Universität, Leipzig. Stuttgart. Kosto: 1 ekzemplero=10 pfennig=12 heller=15 centimoj; 10 ekz.=80 pfennig; 100=7 mark.

Estas bonega germana verkita brošureto pri la lingvo internacia. Ni kredas, ke ĝi estos tre utila al nia afero.

tiempo por la corrección con que ha sabido el Dr. Rodet traducir el original francés. Algunas figuras aclaran la descripción y le dan más variedad.

Esperanta frazlibro de l' turisto.— Precio: 0,50 francos. 12 ejemplares, 4 francos. De venta en la Secretaría del grupo esperantista de París, 25, rue de Chateau-d'Eau, París.

Contiene 400 frases en esperanto con traducción inmediata en español, francés, inglés, alemán e italiano, de utilidad suma para el viajero. Además presenta en estos idiomas indicaciones gramaticales relativas al esperanto, y finalmente, también se encuentran en este folleto informes sobre las revistas, sociedades y grupos esperantistas.

La *Esperanta frazlibro de l' turisto* es, pues, un excelente medio de propaganda, cuya utilidad no podremos nunca recomendar bastante. La rápida venta de la primera edición es indicación clara de la buena acogida que el público le ha dispensado.

Die Weltsprache, von D.^o W. Ostwald, o. professor der physikalischen Chemie an der Universität, Leipzig. Stuttgart. Precio: 1 ejemplar, 10 pfennig=12 heller=15 céntimos; 10 ejemplares=80 pfennig y 100=7 mark.

Es un excelente folleto relativo á la lengua internacional, escrito en alemán. Creemos que será de gran utilidad para nuestra causa.

La ringoj de Sáturno

Kiam la fama astronomiisto Galileo elpensis sian malgrandan teleskopon, li observis atente la ĉarman planedon Sáturnon. Li vidis klare, ke tiu ĉielglobo konsistis el tri korpoj, kiu ĵ intertuŝiĝas, tiam konservante saman rilatan lokon, en rekta linio. Sed kun granda bedaŭro, li ankaŭ observis, ke post du jaroj la flankaj korpoj plimalgrandiĝis iom post iom,

Los anillos de Saturno

Cuando el famoso astrónomo Galileo inventó su pequeño telescopio, observó atentamente el encantador planeta Sáturno. Vió claramente, que ese globo celeste se componía de tres cuerpos que se tocaban entre sí, conservando siempre el mismo lugar relativo en línea recta. Pero, con gran sentimiento, también observó que á los dos años los cuerpos laterales

kaj fineute malaperis. La malfeliĉa scienculo mortis ne koninte la naturecon de tiu fenomeno. Huyghens estis, kiu post multe da eksperimentoj kaj klopodoj, certigis, ke la korpoj flankaj aliĝintaj al Saturno kaj viditaj de Galileo, estas ringoj; eltrovo, kiun li kaſis en anagramon, kies ordigitaj literoj montris la jenan paragrafeton latinan: «*Annulo cingitur, tenui, plano, nusquam, cohærente, ad eclipticam inclinato;*» tio estas: «La planedo estas ĉirkaŭata de maldika plata ringo, kiu distingiĝas ĉie en la planedsu-prajo, deklinigante al la ekliptiko.»

Sed Huyghens ne trafis la ringan kunmeton. Poste oni faris grandan eltrovaĵon, per kiu oni pruvis la ekzistadon de malhela linio dividanta la ringon je du partoj: la intera pli larĝa ol la ekstera. Nenion ni scias pri tiu linio, kvankam nune oni observis ke la Saturna globo iom distingiĝas tra la nigra aŭ malluma linio.

Estas nur supozoj pli-malpli raciaj pri la kunmetado de tiuj ringoj; sed konklu-de, la problemo havas tro malfacilan sol-von. Se la nomitaj ringoj estus malfluidaj, la ekvilibro estus nestarema; ia ajn kaŭzo aliformiganta la legojn de la pezeco, faligus la ringojn sur la planedon. Tamen la ringoj, laŭ Herschel, rondiras ĉirkaŭ Saturno, kaj jen estas la decentrokura forto, kiu kontraŭstaras la egan premadon de la pezeco sur la ringarkoj. Sed ĉu tio estas sufici por konyinkiĝi pri la malfluidaco de la Saturnaj ringoj? ne, ĉar la forto decentrokura estus pli granda ĉe la ringoj eksterbordo ol ĉe la internaj, per kio oni produktus meze de la ringoj fortajn premadojn, kiujn la ringarkoj povus neniel kontraŭbatali.

Por ke la ringbordo marŝu malsame ne difektante la sistemon, estas necese ke la ringmaso estu tute fluida, kaj tiama-re ĉia fluidero trairus ĉirkaŭ sia pro-pra rondo.

disminuán poco á poco hasta llegar á su completa desaparición. El desgraciado sabio murió sin conocer la naturaleza de aquel fenómeno. Huyghens fué quien después de muchos experimentos y esfuerzos, afirmó que los cuerpos laterales adheridos á Saturno y vistos por Galileo eran unos anillos; descubrimiento que ocultó en un anagrama, cuyas letras ordenadas mostraban el siguiente parrafito latino: «*Annulo cingitur, tenui, plano, nusquam, cohærente, ad eclipticam inclinato;*» esto es: «El planeta está circuido por un delgado anillo plano que se distingue en todas partes de la superficie planetaria, declinando hacia la eclíptica.»

Pero Huyghens no dió en la composición de los anillos. Después se hizo un gran descubrimiento, por el que se demostró la existencia de una línea obscura que divide el anillo en dos partes: la interna más ancha que la externa. Nada sabemos de esta línea, aunque en la actualidad se ha observado que el globo de Saturno se distingue algo á través de la negra ó obscura línea.

Hay sólo suposiciones más ó menos racionales sobre la composición de esos anillos; pero en conclusión, el problema tiene solución demasiado difícil. Si los dichos anillos fueran sólidos, el equilibrio sería inestable; cualquiera causa que transformara las leyes de la gravedad, haría caer los anillos en el planeta. Sin embargo, los anillos, según Herschel, giran en derredor de Saturno, y he aquí la fuerza centrífuga que contrarrestaría la inmensa presión de la gravedad sobre los arcos anulares. Pero, ¿es esto suficiente para convencerte de la solidez de los anillos de Saturno? no, una vez que la fuerza centrífuga sería más grande en los bordes externos de los anillos que en los internos, por lo que se producirían en la parte central de éstos fuertes presiones que no podrían de ningún modo resistir.

Para que los bordes anulares marchen desigualmente sin que sufra detrimiento el sistema, es necesario que la masa de los anillos sea totalmente fluida, y de ese modo cada partícula caminaría en derredor de su propia órbita.

Ankaŭ ni povas starigi alian hipotezon: tiuj ringoj povus konsisti el amaso da malgrandaj korpetoj; eble polveroj rondirantaj, ĉiu el ili, laŭ sia ĉirkauo.

Tiu ĉi afero meritas studon, ĉar ĝi rilatas al la plej mirinda sistemo el nia planedano; ĝi estas inda je ĉiu naturamanto.

A. L. VILLANUEVA.

Aún podemos establecer otra hipótesis: esos anillos podrían consistir en un conjunto de pequeños cuerpecillos, quizá partículas de polvo que dan vueltas, cada una, en su circuito.

Este asunto merece profundo estudio porque se refiere al más maravilloso sistema de nuestros planetas; es digno de todo amante de la naturaleza.

A. L. VILLANUEVA.

Sciigoj

Algerlando.—La grupo de Alĝerio kaj Nord'Afriko elektis definitive la 9.^{an} de marto sian komitaton. Estis nomitaj: prezidanto: kapitano Capé; viceprezidento: generalo Varlond kaj S.^o Soussol, inĝeniero; ĝenerala sekretario: S.^o Roux; sekretario-kasisto: S.^o Baxés; membroj: F.^{mo} Labaud, D.^o Murat, profesoro Maigo kaj S.^o Coulon.

En la *Nouvelles d'Alger* kapitano Capé publikigas bonegajn propagandajn artikolojn.

Tuniso. La Instituto de Kartago kaj la Geografia Kongreso aliĝis al la «Delegacio por alpreno de helpa internacia lingvo». Ni ŝuldas tiun rezultaton al sinjoro Poulain, kiu estis nomita delegito de la unua Societo.

Anglujo.—Novaj grupoj fondiĝis en Leeds kaj Nottingham. La movado esperantista daŭrigas en tiu lando kaj la progresoj faritaj de la lingvo inter'nacia estas rapidaj kaj promesas plenan triumfon.

Austrujo.—*Bohemujo.* Laŭ gazeto *Cesky Esperantista*, Sinj. Kuhul sekretario de la klubo esperantista de Praha faris paroladon en virina klubo en «Naprstkovovo Museum» kun granda sukceso. Post tiu parolado estas aranĝita en lia legejo ekspozicio de esperantaj libroj, gazetoj, postkartoj kaj letero. Ideo de esperanto

Noticias

Argelia.—El grupo de Argel y del África del Norte eligió, definitivamente, el día 9 de marzo su junta directiva. Fueron nombrados: presidente: capitán Capé; vicepresidentes: general Varloud y Sr. Sonssol, ingeniero; secretario general: Sr. Roux; secretario-cajero: Sr. Baxés; miembros: señorita Labaud, Dr. Murat, profesor, Maigo y Sr. Coulon.

En el *Nouvelles d'Alger*, el capitán Capé publica excelentes artículos de propaganda.

Túnez. El Instituto de Cartago y el Congreso Geográfico se han adherido á la «Delegación para la adopción de una lengua auxiliar internacional». Debemos este resultado al Sr. Poulain, que fué nombrado delegado de la primera sociedad.

Inglaterro.—Se han fundado nuevos grupos en Leeds y Nottingham. El movimiento esperantista continúa en aquel país, y los progresos hechos por la lengua internacional son rápidos y prometen un triunfo completo.

Austria.—*Bohemia.* Según el periódico *Cesky Esperantista*, el Sr. Kuhul, secretario del club esperantista de Praga, hizo un discurso en el club de señoras, en «Naprstkovovo Museum», con gran éxito. Después de ese discurso se dispuso en su salón de lectura una exposición de libros, periódicos, tarjetas postales y car-

tiel plaĉis al la signorinoj, ke ili mem petis pri ĉiusemanaj kursoj; peton kiun volonte plenumin Sinj. Huhul, kaj ili fondis «Virinan filion de esperantista klubo en Praha».—Adreso: Praha, I, Betlémanské namesti, Naprstkovo Museum.

Francujo. — La 24.ª de marto la esperantista grupo Pariza reelektis sian komitaton laŭ jena maniero. Prezidanto: S.^o Bourlet; viceprezidanto: S.^o Laissant y Huet; sekretario-kasisto: S.^o Chaussegros.

Por festi la viziton en Parizon de sinjoro Bolingbroke-Mudie, sekretario de la Londona grupo esperantista, la Pariza organizis tagmanĝon la 22.^a de marto, je kiu alestis multenombraj esperantistoj. Tie regis plej granda koruplezuro kaj ĝojo: oni toastigis, kantadis esperanto kaj estis la granda animeco, kiun oni povas deziri por festo. La lingvo internacia mirinde taŭgis kiel komunikilo rimeido inter la kunmanĝantoj kaj tiel brila estis la sukceso, ke oni decidis aranĝi ĉiumonatan esperantistan vespermargon, kiu okazos la 12.^a de ĉiu monato (escepte atiugoston kaj septembron) kaj ĉe kiu alestos, ĉiuj esperantistoj ĝin dezirantaj. La 12.^a de aprilo kolektiĝis en tiu celo, malgraŭ terura vetero, dek-naŭ esperantistoj.

En la Cercle Militaire S.^o Cart, kun permiso de la milita ministro, faros esperantan kurson.

Boulogne. En la *Revuo de l'Esperanto* oni admonas ĉiujn gazetojn esperantistajn, kiu ankoraŭ ĝin ne faris, represi la deklaracion publikigitan de LA SUNO HISPANA okaze de la letero adresita de doktoro Zamenhof al S.^o Seynaeve.

La interparoladoj aranĝitaj de nia fervora samideano S.^o Michaux donas de tago al tago pli kontentigajn rezultatojn.

Calais. Alian ateston pri la elparola facileco de esperanto oni povis konstati dum la vizito al tiu urbo de la angla esperantisto S.^o Reeve, el Lee.

tas. La idea del esperanto agrado de tal manera á las señoras, que pidieron cursos semanales, petición que con mucho gusto satisfizo el Sr. Kuhul, y fundaron «Virinan filion de esperantista klubo en Praha». — Dirección: Praha, I, Betlémanské namesti, Naprstkovo Museum.

Francia. — El 24 de marzo, el grupo esperantista de París eligió su nueva junta directiva en la forma que sigue: presidente: Sr. Bourlet; vicepresidentes: señores Laisant y Huet; secretario-cajero: Sr. Chaussegros.

Para celebrar la visita á París del señor Bolingbroke-Mudie, secretario del grupo esperantista de Londres, el parisén organizó una comida el 22 de marzo, á la que asistieron numerosos esperantistas. Reinó la mayor cordialidad y regocijo: hubo brindis, canto en esperanto y toda la animación que para una fiesta puede desearse. La lengua internacional sirvió admirablemente como medio de expresión de los comensales, y el éxito fué tan brillante, que se decidió organizar una cena mensual esperantista que tendrá lugar el 12 de cada mes (excepto agosto y septiembre) y á la que asistirán todos los esperantistas que lo deseen. El 12 de abril se reunieron con tal objeto, á pesar de un tiempo horrible, diecinueve esperantistas.

En el Círculo Militar, el Sr. Cart, con permiso del ministro de la Guerra, dará un curso de esperanto.

Boulogne. En la *Revuo de l'Esperanto* se invita á todas las revistas esperantistas, que aún no lo hayan hecho, á copiar la declaración publicada por LA SUNO HISPANA con ocasión de la carta dirigida por el Dr. Zamenhof al señor Seynaeve.

Los cursos de conversación que nuestro ferviente compañero Sr. Michaux ha organizado, dan cada día resultados más satisfactorios.

Calais. Otro testimonio de la facilidad de pronunciación del esperanto se ha podido comprobar con motivo de la visita á esta población del esperantista inglés Sr. Reeve, de Lee.

Chalon (Saone et Loire). Baldau fondigos grupo esperantista en tiu ci urbo dank'al la laborado de S.^o Bord, profesoro de la Liceo de Beaune, kiu faris belegan paroladon antaŭ ses-cent aŭdantoj.

La grupo de *Clermont-Ferrand*, kiu kunkalkulas nun ĉirkaŭ cent-kvin-dek membrojn, elektis sian komitaton jenmaniere: prezidanto: comandanto Matton; vicepresidanto: S.^o Brushes, profesoro de la Scienca Fakultato; sekretario: S.^o A. Bouy; kasisto: S.^o Baisle, bankiero; membro: S.^o Izarn, profesoro, kaj Demnard, notario.

Elbeuf. Jus fondigis grupo esperantista, post bela parolado farita de sinjoro Maurice Lefevre. Jen ĝia komitato: prezidanto: S.^o Maurice Lefevre; vicepresidanto: S.^o Dany kaj Heurteaux; sekretario-kasisto: S.^o Desprez.

Sekve de dua parolado farita de la eminenta esperantisto S.^o de Beaufront, kurso komenciĝis komisiita al sinjoro Desprez.

En *Montdidier* S.^o Delfour faris kun granda sukceso, la 14^a de marto, belegan priesperantan paroladon.

La grupo de *Nantes* elektis la sekvantan komitaton: prezidanto: D.^o Laquet; vicepresidantoj: S.^o Collin kaj Maroger; kasisto: S.^o René Jarette; bibliotekisto: S.^o Gourhan; sekretario: sinjoro Redonlez; membro: S.^o Veil, Conraud kaj Ch. Martin.

Rouen. Nova grupo esperantista fondita post bonega parolado farita de la senaciiga propagandanto S.^o Cart.

Oni faras kursojn esperantajn en Nice, Perigueux, Puget-sur-Argens (Var), Roubaux, Saint-Etienne, Saint-Quentin, Tournon-Tain, Valenciennes kaj Saint-Léger-les-Domart.

Oni faris paroladojn priesperantajn en Saint-Quentin (S.^o Bourlet) kaj Valenciennes (S.^o Paillot).

Oni jus fondis grupojn esperantistajn en Saint-Léger-les-Domart, Bar-sur-Aube, Chalons kaj Provins.

Chalon (Saone-et-Loire). Pronto se fundará un grupo en esta ciudad gracias á la labor del Sr. Bord, profesor del Liceo de Beaune, que dió una magnífica conferencia ante una concurrencia de seiscientas personas.

El grupo de *Clermont-Ferrand*, que cuenta actualmente unos ciento cincuenta miembros, ha elegido su junta directiva de este modo: presidente: comandante Matton; vicepresidente: Sr. Brushes, profesor de la Facultad de Ciencias; secretario: Sr. A. Bouy; cajero: Sr. Baisle, banquero; miembros: Sres. Izarn, profesor, y Demnard, notario.

Elbeuf. Acaba de fundarse un grupo esperantista después de una hermosa conferencia pronunciada por el Sr. Mauricio Lefévre. He aquí su junta directiva: presidente: Sr. Mauricio Lefévre; vicepresidentes: Sres. Dany y Heurteaux; secretario-cajero: Sr. Desprez, profesor.

A consecuencia de un segundo discurso pronunciado por el eminent esperantista Sr. de Beaufront, ha comenzado un curso encargado al Sr. Desprez.

En *Montdidier*, el Sr. Delfour pronunció el 14 de marzo, con gran éxito, una bellísima conferencia relativa al esperanto.

El grupo de *Nantes* ha elegido la siguiente junta directiva: presidente: doctor Laquet; vicepresidentes: Sres. Collin y Maroger; cajero: Sr. René Tarette; bibliotecario: Sr. Gourhan; secretario: Sr. Redonlez; miembros: Sr. Veil, Conraud y Ch. Martin.

Rouen. Un nuevo grupo esperantista fundado después de una excelente conferencia hecha por el infatigable propagador Sr. Cart.

Se dan cursos de esperanto en Niza, Perigueux, Puget-sur-Argens (Var), Roubaux, Saint-Etienne, Saint-Quentin, Tournon-Tain, Valenciennes y Saint-Léger-les-Domart.

Se han pronunciado conferencias relativas al esperanto: en Saint-Quentin (Sr. Bourlet) y Valenciennes (Sr. Paillot).

Acaban de fundarse grupos esperantistas en Saint-Léger-les-Domart, Bar-sur-Aube, Chalons y Provins.

Sinjoro Emilio Cherblanc kaj siaj gelnantoj organizas esperantistan ekspozicion kiu fariĝos dum la somero en la si-dejo de la «Societo de Naturaj Sciencoj kaj pri popola lernado», el *Tarare*. Ili celas propagandi esperanton inter siaj samurbanoj kaj elmontri al tiuj ĉi la praktikajn ecojn de la internacia lingvo.

Fraŭlino Zabilo d'Her (33, rue Sala, Lyon, Francujo) dissendis al ĉiuj grupoj esperantistaj cirkuleron per kiu ŝi petas de ĉiuj esperantistoj kaj iliaj familioj ke ili al ŝi bonvolu sendi ĉiuspecajn manfarratojn aŭ artajn laboraĵojn kies profitoj oni dediĉos de la propagando de la lingvo internacia ĉe la blinduloj.

La ideo ne povas esti pli nobla kaj helpinda: ĝis nun l'efo ĝi trovis je la koro de la bonaj esperantistoj kaj ricevis plenan sukceson.

La lasta nomaro de la alsenditaj lotaĵoj enhavas 449, inter kiuj, ni povas citi 30 oferitajn de D.^o Zamenhof, 40 de S.^o de Beaufront, 48 de F.^o Zabilon d'Her kaj siaj amikinoj, 34 de S.^o Deronzeres kaj liaj lernantoj, 32 de S.^o Bastoul kaj siaj amikinoj kaj lernantinoj k. c.

Ni donas al niuj legantoj tiujn sciigojn kaj petas de ili, ke ili aliĝu al tia nobla entrepreno, sendante siajn oferdonajn al F.^o Zabilon d'Her, kies adreson ni jam montris.

Ni ricevis el firmo «Gaumont kaj K.^o Parizo, 57-59 strato Saint-Roch» longan esperantan cirkuleron, per kiu ĝi anoncas siajn produktaĵojn kaj aparatojn fonografajn. Al la esperantistoj ni rekondendas ĉi tiun firmon, kiu uzas la lingvon internacian por sia korespondado kun la alilando.

Germanujo.—La progresoj, kiujn faras esperanto, en tiu nacio estas gravaj kaj rapidaj. La *Esperantistische Mitteilungen* (n.º 2., 3.) sciigas la fondiĝon de

El Sr. Emilio Cherblanc y sus discípulos de ambos sexos, organizan una exposición esperantista que tendrá lugar durante el verano en el local de la «Sociedad de Ciencias naturales y de enseñanza popular» de Tarare. Tienen por objeto propagar el esperanto entre sus conciudadanos y poner de manifiesto á estos las condiciones prácticas de la lengua internacional.

La señorita Zabulon d'Her (33, rue Sala, Lyon, Francia) ha enviado á todos los grupos esperantistas una larga circular en que ruega á todos los esperantistas y sus familias, el envío de trabajos manuales ó artísticos, de cualquier clase que sean, cuyos beneficios serán dedicados á la propaganda de la lengua internacional entre los ciegos.

La idea no puede ser más noble ni más digna de apoyo: hasta ahora ha encontrado eco en el corazón de los buenos esperantistas y ha obtenido éxito completo.

La última lista de los lotes recibidos contiene 449, entre los cuales podemos citar 30 ofrecidos por el Dr. Zamenhof, 40 del Sr. de Beaufront, 48 de la señorita Zabulon d'Her y sus amigas, 34 del señor Deronzeres y sus alumnos, 32 de la señora Bastoul, amigas y discípulas, etc.

Comunicamos estas noticias á nuestros lectores y les rogamos encarecidamente se adhieran á tan noble empresa enviando los donativos á la señorita Zabulon d'Her, cuya dirección ya hemos indicado.

Hemos recibido una larga circular en esperanto, de la casa «L. Gaumont y C.^a, de París, 57-59 rue Saint-Roch, en que anuncia sus productos y aparatos fotográficos y cinematográficos. Recomendamos á los esperantistas esta casa que emplea la lengua internacional en su correspondencia con el extranjero.

Alemania.—Los progresos que hace el esperanto en esta nación son rápidos y de importancia. El *Esperantistische Mitteilungen* (n.º 2-3) anuncia la fundación

grupojn esperantistaj: la Munhena kaj Brunsviga. Jen ĝiaj komitatoj:

Munhena grupo esperantista. prezidanto: S.^o E. Meier (Rumford Strasse, 25); sekretario: Hans Wulko (Sagerstrasse 3.ª, 3 l.); kasisto: Fried. Trh. von Stromer.

Brunsviga grupo esperantista. Prezidanto: S.^o Wallon; sekretario: S.^o J. Schuek (Thomaestrasse, 16).

En Tsingtau, Kiautschu (Oriente Azio), S.^o C. Walz faris bonegan paroladon pri esperanto la 12.^{an} de januaro, kiu estis plena sukceso.

Italujo.—La grupo de Rioulato prenis la titolon «Grupo ĉiam Antaŭen».

Rusujo.—La gazetaro publikigas multenombrajn artikolojn de esperanta propagando.

Svisujo.—*Svisa Espero* en sia marta numero reproduktas la leteron de doktoro Zamenhof al S.^o Seynaeve kaj sciigas sian firman intencon ne sin okupi pri reformoj. S.^o Cart faris kelkajn paroladojn kun granda sukceso en Genevo kaj Morges.

Hispanujo.—*Barcelono.* Daŭrigas la esperanta kurso en la Henografia Akademio: la lernantoj montras grandan entusiasmon por la lingvo internacia. Baldaŭ ni havos multenombrajn esperantistojn se tiu grava ĉefurbo.

La jurnalero *Noticiero Universal*, en sia numero de la 3.^a de la nuna monato publikigas bonegan artikolon pri la lingvo internacia. La aŭtoro, kiu subskribus *T. Escolapio*, ekzamenas la problemon de la universala interkomunikigo kaj montras kiel neebles estas ke la nune ekzistantaj idiomoj forigi anstataŭitaj de alia fakte akceptita en ĉiuj nacioj, sed li kredis facile efektivigebla uzon de helpa lingvo internacia, kiu ne malaperigante tiujn, kiujn oni hodiaŭ parolas, taŭgas kiel neŭtrala organo de komunikigo por

de dos grupos esperantistas: el de Munich y el de Brunsbüttel. He aquí sus juntas directivas:

Grupo esperantista de Munich: presidente: Sr. L. E. Meier (Rumford-Strasse, 25); secretario: Hans Wulko (Sagerstrasse 3.ª, 3 l.); cajero: Fried. Trh. von Stromer.

Grupo esperantista de Brunsbüttel: presidente: Sr. Wallon; secretario: señor F. Schuck (Thomaestrasse, 16).

En Tsingtau, Kiautschu (Asia oriental), el Sr. C. Walz dió una excelente conferencia sobre el esperanto, que fué un éxito completo, el día 12 de enero.

Italia.—El grupo de Rioulato ha tomado el título de «Grupo ĉiam Antaŭen».

Rusia.—La prensa publica gran número de artículos de propaganda esperanta.

Suiza.—*Svisa Espero*, en su número de marzo reproduce la carta del doctor Zamenhof al Sr. Seynaeve y declara su firme propósito de no ocuparse de reformas. El Sr. Cart ha dado algunas conferencias en Ginebra y Morges con verdadero éxito.

España.—*Barcelona.* Continúa la clase de esperanto en la Academia de Taquigrafía: los alumnos muestran gran entusiasmo por la lengua internacional. En breve tendremos gran número de esperantistas en esta importante capital.

El diario *Noticiero Universal*, en su número de 3 del actual publica un excelente artículo relativo á la lengua internacional. El autor, que suscribe *T. Escalapio*, examina el problema de la comunicación universal y demuestra la imposibilidad de que los idiomas actualmente existentes desaparezcan sustituidos por otro cuya adopción sea un hecho en todas las naciones, pero cree realizable fácilmente el empleo de una lengua internacional auxiliar que, sin desterrar las que hoy se hablan, sirva de órgano neutro de

individuoj al malsamaj landoj apartenantaj.

Poste li pritraktas mallonge la kreajon de D.^o Zamenhof, presentante ĝin kiel veran kaj praktikan solvon de la nomita problemo.

Manreso. Nia kara amiko kaj entuziasma esperantisto S.^o Eduardo Segarra propagandas tre aktive la lingvo internacia ĉe la manresanoj, kie esperanto kunkalkulas multajn partianoj.

La oficiala organo de la «Laborista Ateneo Manresa» raportas, en sia 8.^a numero (marto 1894) pri la bonega parolado pri la lingvo internacia farita, antaŭ klera kaj multenombra kunvenintaro, en tiu Societo, de S.^o Segarra, kiu meritis sincerajn laŭdojn, pro la lerteco, per kiu li prezentis esperanton kaj la intereso de li veikit el inter ĉiuj, kiuj aŭdis lian elokventan paroladon.

En la 9.^a numero (aprilo-1904), la gazeto de la Laborista Ateneo Manresa enpresa malfermitan leteron, adresitan al respektiginda pastro A. Guinart, el Valencio, kiu estas vera monstro de entuziasmo kaj decida aldoniteco al nia afero.

Per tiu letero, S.^o Segarra sciigas ke ekzistas esperantista grupo ĉe Manresa, kiu funkciadas de unu jaro, kaj kies progresoj ne estis tre rapidaj pro esceptaj cirkunstancoj, kiuj malhelpis ĝis nun, al la efika disviantigo de esperanto en tiu urbo.

Poste, nia aminda samideano dediĉas al ni kelkajn laŭdajn frazojn, kiuj tre multe nin honoras kaj kiujn ni ne scias sufiĉe danki, kaj finas petante la moralan helpon de pastro Guinart kaj sciigante, ke la manresaj esperantistoj estas tute pretaj eniri en niajn vicojn por batali pri la afero internacia kaj kunhelpi apud la ceteraj sampatruiĝanoj por ke la triumfo de esperanto en Hispanujo estu baldaŭ kaj plena.

Ni tutkore dankas la gravan aliĝon de niaj manresaj kolegoj kaj konfidas ke ilia klopodado estos treege utilaj kaj donos, sendube, baldaŭajn kaj bonegajn rezultatojn.

comunicación para los individuos pertenecientes á distintos países.

Después se ocupa brevemente de la creación del Dr. Zamenhof presentándola como verdadera y práctica solución del problema mencionado.

Manresa. Nuestro querido amigo y entusiasta esperantista D. Eduardo Segarra propaga con gran actividad el idioma internacional entre los manresanos, donde el esperanto cuenta con muchos partidarios.

* El órgano oficial del Ateneo Obrero Manresano da cuenta en su n.º 8 (marzo-1904) de la excelente conferencia relativa á la lengua internacional pronunciada ante culta y numerosa concurrencia por el Sr. Segarra, en dicho Centro, quien mereció sinceros elogios por la habilidad con que presentó el esperanto, y el interés que despertó entre los que oyeron su elocuente discurso.

En el número 9 (abril-1904) la «Revista del Ateneo Obrero Manresano» inserta una carta abierta dirigida al reverendo P. A. Guinart, de Valencia, que es una verdadera expresión de entusiasmo y adhesión decidida á nuestra causa.

En dicha carta, el Sr. Segarra da cuenta de que existe una agrupación esperantista que funciona desde hace un año, y cuyos progresos no han sido muy rápidos por circunstancias excepcionales que han impedido, hasta ahora, la difusión eficaz del esperanto en aquella ciudad.

Después nuestro amable *samideano* nos dedica algunas frases de elogio que nos honran sobremanera y no sabemos agradecer bastante, y termina solicitando el apoyo moral del P. Guinart y comunicando que los esperantistas manresanos están dispuestos á ingresar en nuestras filas para combatir por la causa internacional y coadyuvar al lado de los demás compatriotas para que el triunfo del esperanto en España sea rápido y completo.

Agradecemos de todo corazón la adhesión importante de nuestros compañeros manresanos y confiamos en que sus esfuerzos serán de extrema utilidad y darán, á no dudarlo, prontos y excelentes resultados.

RAKONTETO

Instruo pri ĝentileco

Reĝo Ludoviko XV, ankoraŭ infano, eliris foje el Versalles'o kun sia instruisto: ĉe la pordo de la palaco sin trovis ŝuprigisto, kiu salutis la junan monarzion. La instruisto, delasante la manon de sia lernanto, respondis la saluton de la malriĉulo:

—Kiel, sinjoro! Vi salutas la servanton? —demandis la reĝo.

—Via Reĝa moŝto, mi preferas saluti la servantojn ol prezenti okazon por ke oni diru, ke ili estas pli ĝentilaj ol mi.

Tradukis: J. VIDAL LLOPART.

Humorajoj

Gedeono rigardas mušon kiu havas nur unu flugilon, kaj ekkrias melankolie:

—Ha, malfeliĉa insekto! De nun vi nur flugos ĝis duono de la antaŭa alteco!

El stalo.

—Marinjo, alportu tuj lampon! La mulo ekhuofrapis kaj mi tute ne scias ĉu ĝi frapis min aŭ la muron!

Du universitataj servistroj balaas silente la ĉambrojn definitan por klaso hemia. Subite unu el ili, alparolas kaj demandas:

—Diru, Johano, kial bruas akvo kiam falas sur fajron?

Johano post pripenso:

—Gi estas la krioj de la mikroboj kiuj bruliĝas.

—En manĝotablo oni konas la bonajn amikojn, diras kunmanĝanto.

—Tute ne, amiko, respondas filozofo, en manĝotablo nur la bonajn kuiristojn

CUENTO

Lección de urbanidad

El rey Luis XV, niño todavía, salía de Versalles con su ayo; en la puerta del palacio se encontraba un limpiabotas, quien saludó al joven monarca. El ayo, dejando la mano de su discípulo, correspondió al saludo del pobre:

—¡Cómo, señor! ¡Saludáis á los criados? —preguntó el rey.

—Señor, prefiero saludar á los criados, que dar ocasión á que se diga que los criados son más corteses que yo.

Humoradas

Gedeón se fija en una mosca que tiene solo un ala, y exclama melancólicamente:

—Ah, infeliz insecto! Desde ahora sólo volarás hasta la mitad de la altura que volabas antes.

—Maruja, trae en seguida una luz! El mulo ha dado una coz y no sé si me ha dado á mí el golpe ó á la pared.

Dos criados de la Universidad barren silenciosamente el gabinete de química. De pronto uno de ellos pregunta:

—Dí, Juan, ¿por qué hace ruido el agua cuando cae sobre ella el fuego?

Juan, después de reflexionar:

—Son los gritos de los microbios que se queman.

—En la mesa se conocen los buenos amigos—dice un comensal.

—No en absoluto, amigo—contesta un filósofo;—en la mesa sólo se conocen las

oni konas, ĉar la amikojn, precipi la bonaĵn, oni nenie trovas.

En ekzameno:
 —Kiom da aferoj oni bezonas por baptigo?
 —Kvar aferojn!
 —Kiel! ĉu ne suficias akvo, salo kaj oleo?
 —Ne, sinjoro, mankas ankoraŭ infano.

Juna vidvino pregas kaj ploras ĉe la tombo de sia kara edzo.
 —Nur konsolo restas al mi, si diras. Mi nun scias kie li pasigas la noktojn.

—Kiom kara estas vivado en Valencio!
 —diras Gedeono—Mi jus alvenis kaj jam elspezis ok-dek-mil pesetojn.
 —Je kio? demandas mirigite unu el liaj amikoj.
 —Mi aĉetis trietaĝan domon en strato Kavaliroj.

buenas cocineras, porque los amigos, principalmente los buenos, no se encuentran en ninguna parte.

En un examen:
 —¿Cuántas cosas se necesitan para un bautismo?
 —Cuatro cosas.
 —¿Cómo! ¿No bastan agua, sal y aceite?
 —No, señor, se necesita también un niño.

'Una viuda joven reza y llora en la tumba de su querido esposo.
 —Sólo un consuelo me queda—dice—ahora sé dónde pasa las noches.

—¡Qué cara es la vida en Valencia!—dice Gedeón.—Acabo de llegar y ya he gastado ochenta mil pesetas.
 —¿En qué?—le pregunta admirado uno de sus amigos.

—He comprado el tercer piso de una casa en la calle de Caballeros.

Korespondada fako de "La Suno Hispana,"

SINJOROJ:

- N. H. Epinal (Francujo).*—Mi volonte sendis al vi numeron provan de L. S. H.
- A. P. Kuniow Volynie (Rusujo).*—Mi volonte plenumis vian deziron.
- E. kaj E. B. Genevo (Svisujo).*—Mi dankas al vi vian belegan poštkarton kaj viajn amikajn. Mi sendis al vi sepan numeron de L. S. H.
- C. B. Parizo.*—Ni kordanas viajn portreton kaj multvalorajn gratulojn. En 7.^a numero mi sendis al vi kvitancon 1-X-04 al 30°-IX-05 kaj duafoje tiun de 1903 al 1904.
- I. S. Stchestikhino Selo Vereteja (Rusujo).*—Via amiko A. S. C. loĝas en Hispanujo Orense. Celanova. Gomesende.
- I. G. S. Avila.*—Mi plezure sendis al vi du dek ekzemplerojn de la folieto de nia grupo. Dankojn pro la bela poštarto kun vidaĵo de ŝtona monaĥejo.
- C. B. Reims (Francujo).*—Mi ricevis kaj dankas al vi vian belan poštkarton. Mi tre bedaŭras ke miaj multaj okupaĵoj ne lasas al mi tempon liberan por amuza korespondado.
- Direktoroj de L'Esperantiste, L'Esperantista. The Esperantist, Espero Katolika, Esperantaj Sciigoj, Cesky Esperantista, Svisa Espero, Juna Esperantistoj, Hollanda Pioniro, kaj Rondiranto.* Ricevu miajn plej korajn dankojn pro via senlima ĝentileco permesi al mi la hispanan tradukon de kiaj ajn verkoj enpresitaj en

- viaj multmeritaj gazetoj, kaj publikigón de la eltirajoj en la hispana gazetaro, en la celo propagandi kaj disvastigi nian karan lingvon.
- D. U. Hilversum (*Holando*).—Mi ricevis kaj kordankas al vi la ĉarman kolekton de L. H. P.
- Ch. J. Mercurey (*Francujo*).—Mi ricevis vian belan ilustritan poštkarton, kiun mi tre dankas. Mi anoncas vian deziron. Pri mi, miaj multaj okupaĵoj ne lasas al mi tempon liberan por amuza korespondado.
- J. K. Deford, Essex (*Anglujo*).—En anoncoj el tiu ĉi gazeto vi vidos plenumita vian deziron.
- E. S. Manresa,—En tiu ĉi gazeto mi sendas al vi kyitancon pro mono ricevita de via simpatia amiko. Ni dankegas la korajn salutojn de Manresaj samideanoj.
- J. C. Duffel (*Belgujo*).—Ricevita via rekondita letero kaj enhavo, laŭ teksto. Konsente. Dankojn. Mi sendis al sinjoro V. numerojn 1.^a al 7.^a de L. S. H. Mi havas sub via dispono. 1 fr. 25.
- F. R. Barcelona.—Mi ricevis 1,75 pesetojn per p. m. kaj mi sendis al vi vian mendon. Dankon.
- S. J. Debreczen Hungarujo.—Mi kordankas al vi viajn ĝentilajn frazojn pri ni mem kaj ankaŭ ne malpli ni dankas al vi vian oferdonon pri poemeto de via granda poeto Petofi, de vi esperantigita, kiun ni plezure enpresos en L. S. H.
- Rev. J. M. St Louis (*Unigkeit Statoj*).—Sekve via estimata poštarko, mi sendas al vi tiun ĉi ekzempleron de nia gazeto.
- W. O. Stuttgart (*Germanujo*).—Plenumita via deziro.
- C. B. Parizo.—Tre volonte mi sendis al vi alian Aprilan numeron de L. S. H. Vi petu al mi novajn sendojn, ĉiam kiam la unuaj perdiĝos.

Kore salutas Vin,

A. J. L.

Tipografia Moderna, á cargo de Miguel Gimeno, Avellanas, 11.—Valencia

La Administracio de LA SUNO HISPANA volonte donos al niaj abonantoj ĉiujn sciigojn kaj plenumos ĉiujn mendojn, petitajn de ili. Oni nur bonvolu sendi por la responde poštmarkon el ia ajn lando ekvivalentan je 0,25 frankoj.

La gazeto *L'Eclaireur Normard*, 21, rue St-Jean, Elbeuf (*Francujo*), donacos al ĉiu, kiu ĝin petos, himnon «L'Espero» de D.^o Zamenhof enpresitan sur luksa kartono. Sendu 0,15 fr. por la pošta afranko.

Sinjoro Ch. Tadean, Mercurey (Seine et Loire) Francujo. Deziras korespondadi esperante. Li ĉiam respondos.

Sinjoro John Kent, 5, Rudand Road, Deford, Essex (Anglujo). Pretigas adresareton de alilandaj samideanoj, kiuj deziras interkorespondadi esperante pri la internacia labormovado, tial li petas ke la interesataj kunfratoj tuj komuniĝu kun li.

Sinjoro Emilo Cherblanc, rue de la République 69, Tarare (Rhône) Francujo kaj siaj gelernantoj deziras pruvi divastiĝon nunan de Esperanto kaj petas al ĉiuj ajn esperantistoj, el ia ajn landoj sendu al ili la jenajn sciigojn laŭ sekvanta maniero:

Ili skribu sur ilustrita poštarko reprezentanta ian vidajon de sia lando, kelkajn vortojn pri tiu ĉi vidaĵo aŭ pri la kutimoj de sia nacio; samtempe, per ne ilustrita

poštarko ili respondu tiujn ĉi demandojn, metante antaŭ siajn respondojn la numerojn de la demandoj kiuoj estas:

- 1.^a Lando, urbo, strato, nomo, patrujo, profesio de la skribanto?
- 2.^a Lingvoj (la patruja unue) konataj de li sufiĉe, por paroli, skribi, legi?
- 3.^a Kial li lernis esperanton kaj je kiu grado de facileco? por kio tiu lingvo taŭgis al li ĝis nun? Kion uzante ĝin, li celas kaj esperas?
- 4.^a Kun kiom da fremdaj personoj li jam korespondis? ĉu alilandaj esperantistoj vizitis lin; ĉu li vizitis fremdutojn; ĉu facile li parolis kun ili esperante?

Sinjorinoj kaj fraŭlinoj. Societanaj de «Virian filion» de esperantista klubo en Praha. Austrujo, Bohemuo, Praha—I, Betlémské namesti, Naprstkovo Museum deziras korespondadi per esperanto.

EL BIBLIOTECARIO DEL GRUPO ESPERANTISTA DE MURCIA—Sociedad, 14

Se encarga de hacer la suscripción á cualquiera revista de Esperanto de las que se publican en la actualidad, como igualmente de proporcionar cualquiera de las obras de Esperanto.

Diccionario Esperanto-Español de raíces, una peseta; Gramática, 0'75; cuadro de palabras correlativas, 0'10; enumeración y significado de los afijos, 0'25; ejercicio de traducción, 0'50. — **Revdo. P. ANTONIO GUINART** — ESCUELAS PÍAS — VALENCIA.

La Administración de este periódico admite suscripciones, en valores ó sellos de correo españoles, á los periódicos esperantistas: *Internacia Scienca Revuo — Lingvo Internacia*.—*Societo por internaciaj rilatoj*.—Literatura Biblioteko de Lingvo Internacia.—Rondiranto y *La Alekseja Lumturo*.

L'Esperantiste oficiala revuo de la Societo franca por la propagando de esperanto, 20 paĝoj (formato 15×20) da teksto franca-esperanta kun ok paĝoj de kovrilo, internacia korespondado esperanta senpage 3 fr. 50 por unu jaro. 4 fr. kun enskribo en la societon. Turnu vin al *Administration de «L'Esperantiste», Louviers (Eure) France*.

LONDONO Pensio por gesingoroj. Hejmaj komfortaĵoj, bano (varma kaj malvarma). Moderaj prezoj. Oni paroladas kaj korespondadas en esperanto, angla kaj franca lingvoj. **Sinjorino O'CONNOR**, *Esperanto House, St-Stephen's Sq, Bayswater, 10*.

MANUAL Y EJERCICIOS DE LA LENGUA INTERNACIONAL
ESPERANTO, POR INGLADA Y LÓPEZ VILLANUEVA. Precio: **3 pesetas**.—En las principales librerías de España y América y en la administración de este periódico.

La vivado en Port-Artur dum la milito ruso-japana, letero de tie-estanto;
La Sudafrikaj hereroj;
Evolucio de la monda komercado kompare kun sciencaj eltrovoj dum la XIX^a centjaro.

Multaj literaturaj artikoloj estas nun legeblaj en la monata revuo

«LINGVO INTERNACIA»

Jare: 4 francoj. Kun literatura aldono: 6 1/2 frankoj.—Prova trimonata abono: 1 fr. 25.—27, Boulevard Arago 27, Paris
aŭ ĉe gazeto LA SUNO HISPANA — 5, Corona — Valencia (España).